„Nie o zemstę, lecz o pamięć wołają ofiary”

Category: historyczne,NEWS
written by Marek | 10 lipca 2026

83. rocznica Krwawej Niedzieli

11 lipca 1943 roku ukraińscy nacjonaliści zaatakowali Polaków w 99 miejscowościach przedwojennego województwa wołyńskiego na Kresach – wtedy zajętych już przez niemiecką III Rzeszę.

Dla upamiętnienia tego dnia, nazywanego Krwawą Niedzielą, co roku obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów.

Wiarygodne źródła wiedzy o zbrodni

Badania nad zbrodnią wołyńską opierają się na relacjach naocznych świadków, nielicznych dokumentach sprawców (OUN-UPA) oraz raportach Polskiego Państwa Podziemnego. Za najbardziej rzetelne źródła informacji uznaje się **Instytut Pamięci Narodowej (IPN)**. Prowadzi on oficjalne śledztwa, wydaje publikacje źródłowe oraz rozwija internetową Bazę Ofiar Zbrodni Wołyńskiej, która pozwala na bieżąco weryfikować nazwiska zamordowanych osób.

Bilans ofiar w liczbach.

Historycy Instytutu Pamięci Narodowej oraz niezależni badacze dzielą ofiary antypolskiej akcji OUN-UPA ze względu na regiony historyczne.

Region geograficzny	Szacowana liczba zamordowanych Polaków
Wołyń (województwo wołyńskie)	**40 000 – 60 000**

Galicja Wschodnia (woj. lwowskie, tarnopolskie, stanisławowskie)	**30 000 – 40 000**
Dzisiejsze ziemie polskie (głównie Lubelszczyzna i Podkarpacie)	**ok. 4 000**
Łączny bilans ofiar ludobójstwa	**ok. 100 000 (maksymalnie do 120 000)**

Upamiętnienie

7 lipca 2016 Senat RP przyjął uchwałę w sprawie oddania hołdu ofiarom ludobójstwa dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich na obywatelach II Rzeczypospolitej w latach 1939–1945.

9 lipca 2016 uczestniczący w szczycie NATO w Warszawie prezydent Ukrainy Petro Poroszenko złożył przed stołecznym Pomnikiem Rzezi Wołyńskiej hołd ofiarom tego wydarzenia, klękając przed monumentem.

22 lipca 2016 Sejm RP – w trybie uchwały – ustanowił 11 lipca **„Narodowym Dniem Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II RP”**. Sejm oddał w niej hołd wszystkim obywatelom II Rzeczypospolitej zamordowanym przez ukraińskich nacjonalistów w latach 1943–1945.

4 czerwca 2025 r. roku Sejm RP jednogłośnie przyjął ustawę ustanawiającą **11 lipca** Narodowym Dniem Pamięci o Polakach – Ofiarach Ludobójstwa dokonanego przez OUN i UPA na ziemiach wschodnich II Rzeczypospolitej Polskiej.

Odzyskiwana pamięć

kwiat lnu

„**Nie o zemstę, lecz o pamięć wołają ofiary**” – głosi napis na pomniku ofiar ukraińskich nacjonalistów na krakowskim cmentarzu Rakowickim. Pamięć o Rzezi Wołyńsko-Galicyjskiej z trudem jednak powraca do społecznej świadomości. W latach PRL starano się o tej zbrodni nie mówić, z jednej strony

dlatego, że kluczowe dla tego dramatu wydarzenia rozgrywały się na zagarniętych przez ZSRR polskich Kresach, z drugiej strony dlatego, by nie wzbudzać niechęci do jednego z narodów tworzących sowiecką wspólnotę.

Wywieś flagę narodową

Wywieszenie flagi w tym dniu jest symbolem pamięci o setkach tysięcy Polaków, którzy stracili życie oraz o tych, którzy do dziś nie mają własnych grobów.

Źródła: IPN. ksgrm, wiki.

MK